

WOODSTOCK 1969

1969 Woodstock'u ile ilgili bir yazı. Fotoğraflar ve konser sonrası ile ilgili bir "Woodstock 1969" anma yazısı

"Özgürlük, bazen kendi adından başka adlar altında görünür. Sanırım 1968 yılı, özgürlüğün bilincine varıldığı, ama sonradan yitirildiği bir an olmuştu. Fakat bu an, önemli ve güzel, gerçeküstü ve gerçekti. Bu öyle bir eylemdi ki, kolektif özgürlüğün tüm bireysel özgürlüklerin biraraya gelmesinden daha başka bir şey olduğunun bilincine varıldı. 1968'in anlamı bu oldu işte. Bu tür anlar tarihte sıkça ortaya çıkmıştı. Paris Komünü de böyle bir şeydir..." Sartre dalgaya düşmüş, atlamış; biz ilave edelim: 30 yıl önce bugünlerde, özgürlüğün adı Woodstock'tu. Önemli ve güzel, gerçeküstü ve gerçekti. Yarım milyondan fazla irade-savaş ve tahakküm karşıtı, barış ve özgürlük yanlısı irade- müzikle yunmak üzere Woodstock'ta toplanmıştı. O üç buçuk gün, 15-16 17-18 Ağustosta olup bitenler, bir konserin, bir festivalin ötesinde bir şeydi. Nasıl bir şey olduğunun ipuçlarının peşinde 30 yıl öncesine yollanıyor, İnternet marifetiyle ve Mojo kanalıyla Woodstock'un isimli, isimsiz kahramanlarının tanıklıklarına başvuruyoruz...

18 Ağustos 1969'da, sahneden indikten bir kaç saat sonra, Jimi Hendrix bir radyo istasyonuna verdiği mülakatta şöyle demişti: "Woodstock'ın barışçılığını ve çok, çok, çok iyi müziğini sevdim. İyi müzik'ten kastım hakiki müzik, çok uzun zamandır hasretle bu müziği bekleyen insanlar vardı. İnsanlar çamurda yattılar, yağmurda ıslandılar, şuna maruz kaldılar, buna maruz kaldılar, ama neticede galip geldiler. Bence başarılı bir festivaldi... İnsanlar sokak çetelerinden, militan gruplardan, Başkan'ın palavralarından usandılar... Başka türlü bir şey, başka bir yön, başka bir istikamet arıyorlar. Ve doğru kulvarda koştuklarını, doğru şarkıyı söylediklerini biliyorlar... Fakat, nereden çıktı bu insanlar?"

Albüm kapağındaki çift

"Kız arkadaşım (şimdi karım) Woodstock'a gitmekle kalmadık, Woodstock albümüne kapak olduk. Her şey radyoda rastladığım bir reklamla başladı. Katılan müzisyenleri duyunca gitmem gerektiğine kani oldum. Satılan 60 bin bilettten ikisini ben aldım, 36 dolara... Sonradan 300 binin üzerinde insanın içeri biletsiz alındığını okudum. Otobüsle gittik; iyi fikirmiş. Woodstock'a vasıl olduğumuzda hayretten donakaldık. O kadar kalabalıktı ki... Yeterli su yoktu, tuvalet yoktu. Ama müzik dünya güzeliydi. Cumadan pazartesiye kadar oradaydık.

Tarih yaptığımızı, konserin ortalarında bir yerde, sahnede New York Times'ın birinci sayfası okunduğunda fark ettim..."

"Mavi portakal"

20 Temmuz 1969'da bütün dünya "insanoğlunun aya ayak basması"ını konuşuyordu. İnsanoğlu, ilk kez dünyaya uzaydan bakıyordu. "Mavi bir portakala benziyor". Neil Armstrong, "aya ayak basan ilk insan" sıfatıyla, böyle demişti. Aynı gün, "mavi portakal"ın Bethel adlı köşesinde hararetle tartışılan başka bir konuydu: "Woodstock Hippi Festivali". Sokaklarda, "Süt içmeyin, Max'ın hippie festivalini protesto edin" afişleri dikkat çekiyordu.

50'lerin beatnikleri 60'ların astronotları...

Kendi halinde bir süt üreticisi olan Max Yasgur, arazisini "Woodstock Ventures" adlı bir şirkete kiralamıştı, orada üç gün üç gece sürecek bir "hippi festivali" düzenlenecekti. "Hippi" lafı daha yeni çıkmıştı, ilk defa iki yıl önce, 1967'de, Rampart adlı radikal sol bir dergi tarafından kullanılmıştı: "1960'ların hippileri, 1950'lerin beatnikleridir, tıpkı bugünün astronotlarının I. Dünya Savaşı'nın pilotları olması gibi..."

1 Ocak 1966: "Purple Haze"

"Woodstock" kuşağı "beat kuşağı"nın varisiydi, ama yalnız beat'lerin değil, 1960'ların başındaki insan hakları mücadelesinin siyasal eylemliliğini de miras almıştı. 60'ların başındaki "teach-in", "sit-in" gibi bilinç yükseltme toplantıları "be-in"lere dönüşmüştü. Woodstock, en kalabalık "be-in"di, ilk be-in şerefi ise 1966'nın yılbaşında, San Francisco'da düzenlenen "Human Be-in"e aitti. "Human Be in"de söz, şiir ve müzik içiçeydi. Ve o zamanlar asit serbestti, 1968'e dek yasal bir "kafa açıcı"ydı. Woodstock kuşağı ilk tekmelerini sallıyordu. "Guguk Kuşu'nun yazarı Ken Kesey ve "ekibi" The Merry Pranksters... "Purple Haze" ile "Orange Sunshine" adlı asitlerin mucidi Owsley adlı bir kimyager... Psikadelik müzik yapan The Grateful Dead adlı topluluk... "Yeni bilinç"in Pasifik kıyısındaki öncüleriydi.

1966 yazında, bir golf sahasında...

John Roberts Wall Street'te bir aracı kurum da broker'lık yapıyordu, Joel Rosenman ise çiçeği burnunda bir avukattı. New York'un mutena semti Huntington'daki golf sahasında tanıştılar, birbirlerine hemen ısındılar, kısa zamanda can ciğer oldular, aynı evi paylaşmaya başladılar. John Roberts 23 yaşındaydı, 21'indeyken ünlü bir ecza firmasının kurucusu olan dedesinden 250.000 dolar miras kalmıştı. Joel Rosenman ise 25'indeydi, tanınmış bir hukukçunun oğluydu, önce Princeton'da İngiliz Edebiyatı, sonra da Yale'de hukuk okumuştur. Ama, rock şarkıcısı olmak istiyordu, bir-iki girişimde de bulunmuş, sükutu hayale uğramıştı. (ki kafadar brokerlığı, avukatlığı boşlayıp TV kanallarına komedi dizileri yazmaya koyuldular. İlk projeleri, sınırsız sermayeye sahip iki mankafanın maceralarıydı. Ama bunu sosyal-gerçekçi temellere oturtmak istiyorlardı. Mart 1967'de, Wall Street Journal ve New York Times'a bir ilan verdiler: "Sınırsız sermayeye sahip genç işadamları parlak fikirler arıyor..." Adres gösterdikleri posta kutusuna gönderilen cevabi mektupların sayısı 7000'di. Aslında ilandaki tarif tıpatıp olmasa da kendilerine uyuyordu.

1967 Paskalya'sı: "It's a Beautiful Day"

Öteki kıyıda ise, New York'un ünlü Greenwich'inde, East Village'ında, aşağı Manhattan'ında, "Flower Power" yeşermeye başlamıştı. Nisan 1967'de, Paskalya'da, birkaç bin uzun saçlı genç, Central Park'ta toplanmış, Sangria şarabı eşliğinde çalıp söylemişti. Ve tarihin tekerlekleri, ağır ağır Woodstock'a doğru dönmeye başlamıştı. Yaz geldiğinde New York belediyesi, Richie Havens, Grateful Dead gibi toplulukların sahneye çıktığı ücretsiz gençlik konserleri düzenleyecek, 4 Temmuz 1967'de, "Bağımsızlık Günü"ndeki konser, polisle hippiler arasındaki ilk çatışmaya sahne olacaktı. Bu çatışma, 1968 yazında, Demokrat Parti'nin ünlü Chicago kurultayında çıkan olayların -polislin yüzlerce uzun saçlı gencin üzerine yürüyüp coplamasının- habercisiydi. Sonradan Crosby Stills Nash, & Young'ın "Chicago" şarkısına konu olan olayların...

Ağustos, 1968: Bir Viking komünü

Olaylı Chicago kurultayında, sahneye çıkan yegane grup MC5'di. MC5, Woodstock'ta yoktu, ama onların öyküleri, 1968 yazında Amerika'nın göbeğinde esen rüzgarın yönünü belirliyordu. Elektra Plaklarının "company freak"i Danny Felds görgü tanıyordu: "East Village Other adlı underground dergide MC5 şöyle anlatılıyordu: 'Orta Batı'da plakları yok satıyor, sadece bir grup değil, bir hayat tarzı onlar...' MC5'la 1968'in ağustosunda tanıştım. Beni havaalanında karşılayıp evlerine götürdüler. Dilim tutuldu. Bir Viking komünü gibiydi. Bodrumda bir matbaa vardı; bildiriler, posterler basılıyordu. Her tarafta kızıl kitaplar vardı, Mao'nun kızıl kitabı. 60'larda gördüğüm en seksi grup onlardı..."

Capitol Records'da, bir çift kağıtlının eşliğinde

1968 kışıydı; Roberts ve Rosenman'ın gazete ilanıyla aradıkları parlak fikir, Manhattan'daki Capitol Records binasında filizleniyordu. Capitol'un "company freak"i Artie Kornfeld, gündelik mesaisindeydi. Ayaklarını masasına uzatmış, marijuana'sını tütürüyor, kafasında tilkileri dolaştırıyordu ki, içeri Mike Lang girdi. Yanında menejerliğini yaptığı Diesel adlı grup vardı. Bir çift kağıtlının himmetiyle hemen kaynaştılar. Mike Lang, yoksul görünmeyi beceren varlıklı bir gençti, liseden terkti, Florida'da bir underground gazete çıkarmış, daha sonra New York'a yerleşip rock gruplarının menejerliğine soyunmuştu. 23 yaşındaydı. Artie Kornfeld ise 25'indeydi, meteliğe kurşun atıyordu. Bir gece Kornfeld'in evinde oturmuş "Sarı Kolombiya"nın keyfini sürerken, Mike Lang ne zamandır kafasında gezinen fikri Kornfeld'e açtı. Bir kayıt stüdyosu kurmayı düşündüğünü, bu stüdyonun Woodstock'ta olmasını istediğini, çünkü Bob Dylan, Van Morrison, Janis Joplin, Blood Sweat and Tears gibi rock'ın kalburüstü isimlerinin Woodstock'u kendilerine mekan tuttuklarını anlattı. Fikir, Kornfeld'in de aklına yattı, geriye üç nal ve bir at bulmak kalmıştı.

6 Şubat 1969: Duvarda Frank Sinatra, pikapta sitar ve "voli"

Lang ve Kornfeld, "Challenge International Ltd."in kapısını çaldılar. Şirket limiteddi ama sermaye limitsizdi. Golf oynarken tanışan Roberts ve Rosenman artık iş ortağıydı. "Voli" için herşey hazır, o tek "nal" hariç. Kornfeld'in, stüdyo projesi Roberts ve Rosenman'a cazip gelmedi ama, laf arasında geçen "stüdyonun promosyonu için Bob Dylan'ın konser vereceği bir basın toplantısı", ne zamandır

aradıkları parlak fikre ilham kaynağı oldu. "Neden stüdyoyu boşverip dev bir konser düzenlemiyoruz? Büyük voli vururuz." Birkaç gün sonra, Kornfeld'in Capitol Records'daki odasında buluştular. Duvarda

Frank Sinatra'nın çerçevelenmiş resmi, pikapta sitar, yere bağdaş kurup oturdular, "strateji"yi planlamaya koyuldular. Woodstock, bir alamet-i farika, bir "marka" haline getirilecek ve bu müseccel marka, festivalin lokomotifi olacak, bir arsa alınacak, oraya bir stüdyoya kurulacak, "Woodstock İşletmeleri", ayrıca "Woodstock Plakları" ve "Woodstock Yayınları" olarak faaliyet gösterecekti. Bu ilk toplantıda alınan karara göre, "Woodstock Ventures"ın kuruluş sermayesi olan 150 bin doları Roberts ve Rosenman koyacak, çeşitli masrafları karşılamak için biletler çok önceden satışa çıkarılacak; müzisyenlerle anlaşmak, festivali planlamak, tanıtımını yapmak ve gerçekleştirmek Kornfeld'le Lang'a düşecek, kâr yarı yarıya bölüşülecekti. Festival için 200 bin dolarlık bir masraf öngörülüyordu ve eğer 75 bin kişi gelecek olursa, adambaşı 6 dolardan, 450 bin dolar demektir, "temizinden bir 250 bin kafa da Woodstock Ventures'a kalacak"tı. Woodstock festivali, 15 Ağustos cuma günü başlayacak ve 17'sine pazar gecesine kadar kesintisiz sürecekti.

Mart, 1969: Hayati bir soru

Mart sonuna doğru Wallkill denilen yerde 20 hektarlık bir arazi kiralandı ve faaliyet başladı. Bütün ihtiyaçlar için para vardı, hem de bol miktarda. Mike Lang artık Porche'ye terfi etmişti. Düzgün kılığı, efendi görünüşü ve dilbazlığı sayesinde Wallkill kasabasının belediye meclisinin gönlünü kazanmıştı. Wallkill sakinleri, kasabalarının bir "sanat fuarı"na sahne olacağını düşünüyorlardı. Festivalin resmi adı "Woodstock Müzik ve Sanat Panayırı"ydı. Uyuşturucu meselesiyle ilgili soruları, şüpheleri, Lang ustalıklı savuşturmuştu. "Sayın baylar, bayanlar, bildiğiniz gibi uyuşturucu maddeler yasadışıdır. Bizim düzenlediğimiz festivale katılacak insanların yasadışı faaliyetlerle herhangi bir biçimde ilişkili olabilecekleri düşünülemez." Gelgelelim, o ana kadar kimsenin aklına gelmeyen, belediye meclisi üyelerinden birinin aklına gelmişti: "Peki, kanalizasyon konusunda ne gibi önlemler aldınız?" Mike Lang kem demiş, küm demiş, lafi boğuntuya getirmişti. En azından öyle sanmıştı.

Haziran 1969: Tommy, can you hear me?

Kuzey yarım küre haziran başında piyasaya çıkan "rock operasını", "Tommy"yi konuşuyordu. Woodstock'çular da Who'nun menejerinin peşine düşmüşlerdi. Who onlar için çok önemliydi, ama vazgeçemeyecekleri tek isim Hendrix'ti: "Jimi o yaz California'daki bir konserde 150 bin dolar almıştı, menejeri bizden de aynı parayı istiyordu. Bizim tavanımız ise 15 bindi ve Woodstock'un lokomotifi Jimi'den başkası olamazdı. Sonunda 32 bin dolara anlaştık. Diğer müzisyenlere de 'Jimi iki kere sahne alacak' dedik. Halbuki bir kere çıkacak, festival onunla kapanacaktı, ama eğer böyle

demeseydik Jefferson Airplane 12 bin dolara razı olmazdı..." Lang'ın Woodstock'a getiremediği tek idölü Dylan'dı: "Araya yakın bir arkadaşımı koydum, beraber evine gittik, birkaç saat konuştuk, onu çok istediğimizi anlattım. Fakat nedense kabul etmedi..."

2 Temmuz 1969: Kara haber ve talih kuşu

2 Temmuz akşamı, Roberts ve Rosenman Manhattan'ın ünlü Four Seasons lokantasında kız arkadaşlarıyla birlikte yemek yerken kara haberi aldılar. "Walkill'in Sorumlu Sakinleri" adlı bir sivil inisiyatifin girişimi üzerine, belediye meclisi Woodstock'a izin vermektan vazgeçmiş, ayrıca savcılığa duyuruda bulunmuştu. Özetle, Woodstock'a yeni bir yer bulunması gerekiyordu. Ağustosa bir şey kalmamıştı ve 50 bin kişinin üç gün boyunca ikamet edeceği bir arazi bulmak kolay iş değildi. Aslında, söz konusu rakam 50 binin çok üstündeydi. "Açıkçası manipülatif davrandık" diyecekti Lang, "milleti ürkütmemek için 50 bin diyorduk, yoksa bizim beklediğimiz onun beş katıydı, 500-600 filan aklımızın ucundan geçmemişti, ama 250 bin kişinin geleceğine kaniydik..."

Öte yandan, bu kötü haber, Woodstock'çuların başına konan talih kuşuydu. Woodstock, basında "haber"di artık. Gazeteler davayla ilgili sütunlarca yazı yayınladı, "izin verilsin mi, verilmesin mi" diye hararetle tartışmalar yapıldı ve Woodstock, konserden birbuçuk ay önce "olay" oldu. Bedavadan reklam kampanyası büyük düşüşti, ama vakit daralıyor ve Woodstock için alan bulunamıyordu. Helikopterler kiralandı ve arazi avına başlandı. Woodstock'çılar iyiden iyiye demoralize olmaya başlamışlardı ki, sahneye Elliott Tilber çıktı.

18 Temmuz 1969: "Arkadaşım Max Yasgur"

Tilber'ın "White Lake" diye bilinen yerde, 80 odalı bir oteli vardı. Ama "El Monaco" sinek avlıyor, Tilber de hızla iflasa doğru sürükleniyordu. Gazetede Woodstock hikayesini okuyunca, beyinde bir ampül yandı: "Vaktiyle, belediyeden bir konser ruhsatı almıştım, 12 dolar mıydı neydi, otele müşteri çekmek için bir oda müziği kuartetiyle anlaşmıştım, hafta sonların da 150 müşteri oluyordu."

Tilber, hemen Woodstock'çuları aradı, Michael Lang hemen atlayıp geldi, baktı. "Küçük" dedi. Arazi 15 hektardı. Tilber, "O zaman gidip arkadaşım Max Yasgur'un arazisine bakalım" dedi. "Max yıllardır bana süt ve peynir satıyor, Bethel'da büyük bir çiftlik arazisi var." dedi. Tilber ve Lang soluğu Max'ın yanında aldılar. "Araziyi görür görmez vuruldum, mükemmeldi, nefis bir eğimi vardı, sahne için idealdi, arkada da göl... Hemen orada anlaştık. El sıkıştığımızda, elinde sadece üç parmak olduğunu farkettilim. Bütün o araziye elleriyle temizlemişti." Yasgur, çevrede sözünün eri olarak bilinirdi. New York üniversitesinde hukuk okumuş, sonra da köyüne dönüp ailesinin toprağında bir çiftlik kurmuş, zamanla bölgenin bir numaralı süt ve süt ürünleri üreticisi olmuştu. Yasgur'a 75 bin dolar toka edilerek 600 hektarlık alan kiralanmıştı. Fakat, kanalizasyon sorunu devam ediyordu. Aynı soruyu şimdi de White Lake belediye meclisi soruyordu. 2000 adet portatif tuvalet ısmarlanmıştı. Ama, sorun burada bitmiyordu. Kanalizasyon ne olacaktı? Woodstock'çular, bilirkişiyi bir Ukrayna lokantasında ağırladılar ve "hiçbir sağlık sakıncası yoktur" raporunu ceplerine koydular.

Woodstock'ın güvercini gitarın sapına nasıl kondu?

David Byrd Wallkill'de yapılacak olan Woodstock için Art Nouveau tarzında bir poster hazırlamıştı.

Özene bezene uzun sürede yaptığı bu çok renkli poster, renklerinin fazlalığından dolayı pahalıya patlamıştı. Oysa şimdi Woodstock festivali Wallkill'de değil Bethel'deki Max Yasgur'un arazisinde olacaktı. Dolayısıyla David Byrd'in yaptığı poster artık kullanamazlardı. Michael Lang ve ekibi David Byrd ile tekrar yeni bir poster için konuştular ama Martin Lang posterini ertesi sabah bitmiş olarak görmek isteyince bunu David kabul etmedi. Arnold Skolnick bir sanatçıydı ve evinde kızları okul ödevleri için renkli kağıtlardan makasla keserek kolaj yapıyorlardı. Arnold yörede bol bulunan "catbird" [Dumetella carolinensis] denen güvercine benzeyen kuşları çizmeye meraklıydı ve evindeki çalışma masasının üzerinde böyle kâh kağıttan kesilerek yapılmış kâh elle çizilmiş sürüyle kuş vardı. Michael Lang'ın ekibinde değildi ama yeni bir postere ihtiyaçları olduğunu duymuştu. Hemen o gece çalışmaya başladı ve makası eline alıp çizdiği kuşlardan birini kesip çıkardı. O an caz dinlediğinden kuşu bir flütün üzerine koydu. Flütün üzerine tünemiş olan, aslında güvercin olmayan bu beyaz renkli şişman kuşa uzun uzun baktı. Eserini telefonla Lang'a ve Rosenman'a anlattı.

Poster ertesi sabah baskıya yetişecekti. Hep birlikte flütü gitarla değiştirdiler ve poster ortaya çıktı. Poster 7 renkle ve tamamen kızlarının renkli kolaj elişi kağıtlarından yapılmış olarak sabah Lang'a teslim edildi. Poster hiç bekletilmeden baskıya gönderildi. Böylece Woodstock'ın efsane olacak posterini yapılmış oldu.

Yippiler: Enternasyonal Gençlik Partisi

Bu arada, Abbie Hoffman'la 10 bin dolarlık bir sorun yaşanmıştı. Hoffman "Youth International Party" ya da kısaca Yippiler diye bilinen radikal sol hareketin önderiydi. Temmuz başında, Rosenman'ı ofisine çağırdı. Rosenman yanına Lang'ı alıp "davet"e icabet etti. Hoffman'ın ofisi bir daktilo ve iki telefonda ibaretti. Rosenman, aslında aynı fikirleri savunageldiklerini anlatmaya başlayarak girdi söze. Hoffman kesti: "Sizin platformunuz da, gündeminiz de, bizi yanınızda görmek istemeniz de umurumuzda değil. Eğer 10 bin dolar sökölmezseniz, orayı tepenize yıkarız. Rosenman duymamış gibi yaparak konuşmasını sürdürmeye kalktı ama, Hoffman tepesine dikilip "duymadınız galiba, 10 bin dolar" deyince yelkenleri indirdi, "peki" dedi. Hoffman parayı kendisi için istemiyordu, çeşitli toplumsal projeler için istiyordu. New York'taki evsizler için kurdukları yurtların yanısıra savunmalarını üstlendikleri siyasal suçluların mahkeme masrafları söz konusuydu.

11 Ağustos: Hippi polisleri olay mahallinde

Temmuz sonuna doğru, Amerika'nın önde gelen alternatif cemaatleri Woodstock'ta üslenmeye başlamışlardı. Ken Kesey ve Merry Pranksters... Abbie Hoffmann ve Yippi'leri... Ve Hog Farmers...

Hog Farmers California'da kurulmuş bir komüdü. Daha sonra New Mexico'da, Hopi kızılderililerinin rezervasyon kampını satın almışlardı.

Liderleri, 50'lerin beatniki, 60'ların hippisi, "Easy Rider"daki Stranger'ı anımsatan bir eski tüfekti; kafa kağıdındaki ismi Hugh Romney'di, ama seçtiği isim Wavy

Gravy'ydi, Hog Farmers teşkilatındaki ünvanı ise "Konuşma Bakanı"ydı.

Hog Farmers, Woodstock'un temel taşlarından biriydi. Zira, güvenliğin koordinasyonundan yiyecek-içecek organizasyonuna, temizlikten bad tripler için acil sıhhi servise bir dizi sorumluluk üstlenmişlerdi... Woodstock'çular Hog Farmers'ı angaje etme sebeplerini şöyle anlatıyorlardı: "Gelen insanlara örnek olabilecek, yol yordam gösterecek birilerini istiyorduk. Açıkavada, yıldızların altında uyumanın birçok insana çok cazip geleceği belliydi. Ama bu insanlar çok tecrübesizdi". Kısacası, Woodstock'çular kalabalığın "dağıtması"ndan çekiniyordu, dağıtanları toplama ve festivalin düzgün yürümesini sağlama işi Hog Farmers üyelerine havale edilmişti, günlüğü 170 dolara... 11 Ağustos'ta, New York'un Kennedy Havaalanı'ndaki manzara o güne kadar görülmüş şey değildi. New Mexico'dan gelen uçaktan yalınayak, uzun saçlı, tuhaf giysili bir kabile çıkmıştı. Etraftakilere şaşkınlık içinde "kim bunlar?" dedirten topluluk, 15'i Hopi kızılderilisi olmak üzere toplam 100 kişilik Hog Farmers kafilesiydi. Basın olaydan haberiyle, muhabirler Wavy Gravy'nin çevresini sardı, "konuşma bakanı" resmi açıklamayı yaptı: "Biz hippisiyiz"...

13 Ağustos: Warner Brothers Woodstock'ta

Tuvaletler, ilk yardım, su tankları, yiyecek-içecek standları, sahne... Hemen her şey hazır. Ve 13

photo: © Elliott Landy http://www.elliottlandy.com/

Ağustos itibarıyla 100 bin kişi Woodstock'ta toplanmıştı. Bu arada, Hog Farmers'la Merry Pranksters kendi alternatif sahnelerini kurmuşlardı. Yippi'ler de boş durmamışlar, sahneye yaklaşık bir kilometre mesafede "Movement City" (eylem kenti) diye devasa bir çadır kurmuşlar, günlerdir teksir makinesiyle bildiri basıp dağıtıyorlardı. Yaptıkları "kuşlama"larda değişmeyen bir çağrı vardı: "Konser için para ödemeyin." Festivale iki gün kalmıştı ve Warner Brothers reddedilemeyecek bir teklif ile karşı karşıyaydı. Woodstock'çular film sözleşmesi öneriyorlardı, istedikleri yalnızca 100 bin dolardı. Oyuncular, ışıklandırma,

senaryo, soundtrack, konu; herşey hazır. Michael Wadleigh ve Martin Scorsese Warner Bros.'u temsilen Woodstock'a geldiler, Artie Kornfeld'le görüştüler: "Yüzbinlerce insan gelecek buraya, 100 bin dolar verip milyarlar kazanacaksınız. Eğer bir hadise, bir isyan çıkarsa da gelmiş geçmiş en iyi belgeseli yapmış olacaksınız." Kornfeld'in sözlerinin tartışılacak bir tarafı yoktu. Warner Bros. derhal sözleşmeyi imzaladı.

15 Ağustos sabahı: Hayırlı bir emrivaki

15 Ağustos cuma sabahı, Woodstock'cuların merkez üssüne üç otobüs yanaştı, içinden 100'e yakın

polis çıktı. Bizzat Woodstock'çular tarafından özenle seçilmiş, düzgün, yumuşak başlı, efendiden tipler... 50 dolar yevmiye sözü verilmişti: "New York Emniyet Müdürlüğü bir tamim yayınladı ve Woodstock'ta görev alacak polisler disiplin cezası verileceğini duyurdu. Ama, polislerin çoğu tamimi iplemedi, günde 50 dolar kazanmak daha çok işlerine geldi, sahte isimlerle görev aldılar. Bordromuzda

sekiz dokuz tane Mickey Mouse vardı."

Bu arada, Woodstock'ta toplanan insanların sayısı 500 bine ulaşmıştı. Trafik tamamen felç olmuş, kilometrelerce uzanıyordu. Ve Wavy Gravy ile Merry Pranksters'ın lideri Babbs, tarihi bir rol daha oynadılar: "Güvenlik görevlilerinden biri, 'bu kalabalıkta bilet kontrolü yapamayız' dedi. 'Ne biletinden bahsediyorsun' dedim, ha 200 bin, ha 400 bin. Ne farkeder? Bu insanlara bilet kesmeye kalkarsak burada harp çıkar; geçmiş olsun'. Babbs'la birlikte çitleri söktük attık. Ve bir insan seli akmaya başladı... Lang'ın itiraz edecek hali yoktu: "Woodstock'ı hiçbir zaman ücretsiz bir konser olarak düşünmemiştik, ama bu durum karşısında "biletlerini alanlar aldı, almayanların canı sağolsun, şu andan itibaren konser bedava, giriş serbest" anonsunu yapmak zorunda kaldık..."

Saatler 17:07'yi gösterirken

Konserin resmi başlangıç vakti 16:00 diye duyurulmuştu. Ama, kilometrelerce uzanan otomobil konvoyu nedeniyle müzisyenlerin çoğu kaldıkları otellerde mahsur kalmışlardı. Sahneye ilk kim çıkacaktı? "En çabuk kim çıkabilecekse o çıkacaktı. Tim Hardin zomdu, Richie Havens ise hazır gibi görünüyordu. Zaten başka da seçeneğimiz yoktu..."

Cuma 17:07'de Richie Havens sahneye çıktı ve Woodstock başladı.

Richie Havens: Aslında Woodstock diye bir şey olamayacaktı, çünkü hiçbirimiz oraya gidemeyecektik. Alana yedi mil ötede bir otele yerleşmiştik. Yol tıkalıydı, karadan ulaşmamıza imkan yoktu. Organizatörler ortalıkta deli gibi koşuşturuyorlardı. Sonuçta dandik bir helikopter kiraladılar, bizi içine tıktırdılar, iki de konga davul... Bir renk denizinin üzerinden geçerek -80 bin kişinin geleceği düşünülüyordu, 850 bin kişi gelmişti- sahneye indik. Harikuladeydi. Gözüme ilk çarpan

görüntü şuydu: Tim Hardin sahnenin altında oturmuş gitar çalıyordu. Organizatörler, bir saatten fazla onu sahneye çıkmaya ikna etmeye çalıştılar. Tim, nuh diyor, peygamber demiyordu. Bu sefer bana yalvarmaya başladılar, lütfen Richie, hadi Richie.. Ve kendimi sahnede buldum: İki saat kırkbeş dakika kaldım. Çünkü sahneye çıkacak başka kimse yoktu. Tam altı sefer sahneden indim, altı seferinde de beni sahneye geri gönderdiler. Harika bir olaydı.

Country Joe McDonald: Hiç hazır değildim. "Gitarım yok" deyip işin içinden sıyrılırim diye

düşünüyordum. Hemen koşturup ucuz bir gitar alıp getirdiler. "Gitar kayışım yok" dedim. Hemen bir ip bulup buluşturdular, gitarı boynuma astılar. "Mızrapım yok" dedim. Hemen bir kibrit kutusu kapağını mızrap haline getirdiler. Homurdana homurdana sahneye çıktım. Fakat çok rahattım. Çünkü kimse sahnede ne olup bittiğini iplemiyordu. Seyirciler kendi aralarında sohbet ediyor, frizbi filan oynuyorlardı. Bir saat sonra filan kendi kendime dedim ki, "dur şunlara bir Fish tezahüratı yaptırayım, nasıl olsa kimsenin bir şeyi taktığı yok"... Ve birden bağırdım: "F... Hep beraber efff..." Kalabalık sustu ve hep bir ağızdan

haykırdı: Efff... "Aman Allahım" dedim, "artık dönüşü yok, olay başlıyor"... Ve ardından "fuck"ın diğer harflerini anons ettim:

- Yuuu - Siii
- Keyyy
- Kelime ne?

-Fuck You, gerisi tarih... Aynı anda hem ünlü hem de bednam olmuştum. Bu olay hâlâ bir kilometre taşdır. Filmin, "Fuck You" tezahüratlı bölümü, Güney Afrika, Yunanistan ve bazı Latin Amerika ülkelerinde makaslandı.

Barry Melton (Country Joe&The Fish'in gitaristi): Filmde "no rain, no rain, no rain" diye bağıran adam benim. Yağmur bastırıldığında, içimden "eyvah" demiştim, "bu kadar insan geldi ve müzik olmayacak". İşte o anda, "no rain, no rain" diye bağırmağa başladım. Davulcumuz hemen olaya girdi ve ortalık "no rain" diye inlemeye başladı. Birkaç saat sürdü bu. Kadınlar giysilerini parçalıyor, kalabalığın üzerine sıcak yağmur boşanıyordu. Festivalin sonu geldi diye düşünüyorduk. Bu arada enstrümanlarımız da ıslanıyordu. Yeniden çalmaya başladığımızda, üç saattir sahnede idik!..

Arlo Guthrie: İki aynasızın aralarında geçen bir konuşmaya tanık oldum.

- Burada marijuana içiyorlar galiba.
- Olabilir, ama onları enselemeye niyetim yok.
- Evet, çok kalabalıklar, yapacak bir şey yok.

İşte o anda, "oh" dedim, "nihayet"... Nihayet onlardan kalabalıktık. İlk defa onlardan daha çoktuk. Ve hiçbir şey yapamıyorlardı. Olay, tamamen onların kontrolünün dışındaydı. Cihana bedel bir duyguydu bu.

Melanie: Festivali düzenleyenlerle aynı apartmanda oturuyordum. Saf saf "ben de katılabilir miyim?" diye sormuştum. "Tabii" demişlerdi. Gitarımı ve annemi alıp gittim. Fakat trafiğe saplandık kaldık. Kıpırdıyamıyorduk. Beni bir helikoptere tikiştirdiler, bir tarlanın ortasına indirdiler, küçük bir çadıra soktular. Kafamdaki tek düşünce, "bu kadar insana şarkı söyleyeceğim ve aralarında adıma duymuş hiç kimse yok." Tam sahneye çıkmak üzereydim, yağmur başladı. "Oh, yırttım" diye sevinirken "hadi sahneye" dediler. Heyecandan titremeye başladım. Filmi görmedim. Albümü de hiç dinlemedim. Korkudan! Sesim öyle titriyordu ki, yankısına bile katlanamıyordum.

Mary Sanderson (Hemşire):

photo: © Elliott Landy
http://www.landyvision.com/

Aslında cumartesi sabahı diye anlaşmıştık, fakat cuma gecesi geç vakitlerde apar topar helikopterle Woodstock'a getirildim. Birçok acil vakanın olduğunu söylüyorlardı. Beni derhal sıhhiye çadırına götürdüler. Çadırın önünde, adamın biri "1 dolara meskalin, 1 dolara meskalin" diye bağıyordu. Yeni bir ilaç zannetmiştim. "Bad trip" tedavisi... "Örümcekler!.." Bad trip'e girenler için özel olarak hazırlanmış "Freak Out" çadırının ilk misafiri örümceklerden muzdaripti. Hemşire Sanderson ise hayali örümceklere karşı ne yapacağını bilemiyordu. Bunun için Hog Farmers'cılardan feyz alması gerekiyordu. Bad trip'e girenlerin sırtını okşamak ve yumuşak sözcükler söylemek gerekiyordu. Ama en çok rastlanan vaka asit yanığı değil göz yanığıydı. Kafayı bulup güneşe bakıyorlardı, gözlerini öyle dikip bakıyorlardı.

16 Ağustos Cumartesi

Miller Andersen (Keef Hartley Band'in solisti): "San Fransisco'dan yeni bir grup" diye anons edilen gruptan sonra sahneye çıkacaktık. Fakat, "San Fransisco'dan yeni bir grup" feleğimizi şaşırttı. "Onlardan sonra çıkmamız şart mı?" diye sorduk birbirimize. "Onlar", Santana'ymış. Neyse ki, John Sebastian'ı ikna ettik, o sahne aldı, aşk ve barış muhabbeti yaptı, sonra biz çıktık. Santana'nın aletlerini kullanmak zorundaydık. O güne kadar hiç görmediğim akustik amfifikatörler kullanıyorlardı, bir sürü düğme vardı ve Santana kullanma talimatlarını sökmüştü. Ne yapacağımı bilemiyordum. Önümdeki 16 düğmeye ve karşımdaki 600 bin insana bakıyordum. Ne yapmalı acaba? Çok ağır bir baladla başladık. Berbattı.

Carlos Santana: Sahne arkasında herkes ayrı telden çalışıyordu. Jerry Garcia'ya göre herşey yolundaydı, uçağı kaçırana veya limuzin servisinden mahrum kalanlara sorarsanız, rezaletti. Kimileri öfke küpüydü, kimilerine göre ise mevzu "üç günlük eğlence, müzik, yağmur, üzümlü havuç salatası'ydı ve kıyak muhabbeti. Böyle bir kalabalığa çalmak çok acayip bir şey. Çünkü elinden çıkan ses amfifikatörlerden, monitörlerden, hoparlörlerden geçiyor, karşıdaki tepeye çarpıyor -gerçek bir tepydi; göz, saç ve etten oluşan bir okyanusa benziyordu-, sonra sana geri dönüyordu. Unutulur şey değil.

Rose Simpson (The Incredible String Band): Cuma gecesi sahneye çıkamadık çünkü yağmur vardı ve elektrik çarpmasından tırsıyorduk Geceyi bir çadırda, John Sebastian ve Melanie'yle birlikte geçirdik. Ortalıkta bir sürü rivayet vardı, sarılık, veba filan... Atmosfer berbattı. Hatta, sahneye çıkıp çıkmamak üzerine tartışılıyordu. Fakat Pete Townshend herkesi kendine getiren bir konuşma yaptı. Who sahneye çıkacaktı, aksi düşünülemezdi. "Oradaki insanlar sırlıklam ıslanmış bizi bekliyorlar, hangi hakla sahneye çıkmamazlık yapabiliriz?" Woodstock kimin ne olduğunu çok güzel gösterdi. John Sebastian büyük bir boşluğu doldurdu, cuma gecesi parlayan bir kıvılcımdı, harika bir nefes, bir ruhtu. Öte yandan, Joan Baez bencil, ego trip'li bir primadonnaydı. Çok elitistti ve kendi avanesinden başka kimseye dostluk göstermiyordu.

Leslie West (Mountain): Mountain olarak kariyerimizin üçüncü konseriydi. Helikopterle indik alana. Cumartesi gecesi saat sekiz sularında sahne aldık, yağmurdan sonra... Janis Joplin'i hatırlıyorum, en güzel kıızı o kapmıştı. Uzun boylu, sülün gibiydi. Kuliste herkes ona asılıyordu, ama o Janis'le takılıyordu...

Bob Weir (Grateful Dead): Herkes dev bir konser olacağını söylüyordu ama, sanırım kimse inanmıyordu. Dead olarak baskı altındaydık, çünkü kariyerimizin dönüm noktasıydı, iyi çalarsak yırtacaktık, iyi çalamazsak silinip gidecektik. Sahneden yarım mil ötede bir çadırda kalıyordum. Pisti. Çamurluydu. Ne yeterli yiyecek vardı, ne de ihtiyaç giderecek tesis. Ama kimse hayatından şikayetçi değildi. Madem oradaydık, tadını çıkaracaktık. Biz çalarken bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Kâbustu. Enstrümanıma her dokunuşumda çarpılıyordum. Sahne sırlıklamdı ve ben iletkendim! Beybol topu iriliğinde mavi bir kıvılcım çıktı, ayaklarım yerden kesildi ve üç metre yana savruldu. Belki de en kötü performansımızdı. Kimileri Woodstock'la şöhrete ulaştılar. Biz ise

Woodstock'u yirmi yılda telafi edebildik

17 Ağustos Pazar

Pete Townshend (Who): Her saniyesinden nefret ettim. İğrenç, bayağı, iki yüzlü bir olaydı. Her konuda müthiş bir ticarilik vardı. Tam 11 saat sahneye çıkmak için bekledik. Bana içinde LSD olan bir kahve vermişlerdi. Çok kuvvetli bir ilaçtı. Bir sürü Amerikalı yanıma gelip "bu yeni bir hayatın başlangıcı, ne harika di mi" deyip duruyordu.

Roger Daltrey (Who): Woodstock bir kâbustu. Herşey karmakarışıktı. Nal gibiydim. Nerede olduğumu, hangi gruptan olduğumu bilmiyordum. Ama Holiday Inn harikaydı. Herkes oradaydı: Jefferson Airplane, Gracie Slick, Dead, Joe (Cocker), Jimi. Herkes havuzun etrafına toplanmış çalıp söylüyordu. Sonra, sırası gelen gidiyordu. Sahne arkasında menejerler, ajanlar, reklamcılar itişip kakışıyordu. Evet, bavul dolusu para aldık. 12.500 dolar. Büyük para. Hayatımızda gördüğümüz en çok para. Ama, oraya gitmek için evlerimizi ipotek etmiştik. Woodstock'a Volkswagen'imle gitmiştim; karım, annem, babam, dördümüz... Flm çok iyi iş yaptı. Ve bu arada biz de tanınmış olduk. Sahne çok yüksek ve uzaktı. Kalabalık kilometrelerce uzakta gibi geliyordu. Dahası, monitör yoktu. Çaldığımızı duyamıyorduk. Sonra, Abbie Hofmann olayı oldu, sahneye çıkıp bir nutuk atmaya başladı. "Siz burada eğlenirken, insanlar hapiste çile çekiyor" mealinde bir şey. Tamam, önemli bir meseleyi dile getiriyordu, ama bunu biz sahnede yapmasına müsaade edemezdik. Pete, gitarını Hoffman'ın kafasına indirdi. İngiliz şiddetinden bir numune. Bizi kurtaran güneş oldu. Tam "See Me, Feel Me"yi söylerken kalabalığın arkasında güneş belirdi. Olabilecek en güzel ışık gösterisiydi. Olağanüstü. Müthiş, devasa bir New York Ağustosuna güneşi tepenin üzerinden süzüldü, ışıdamaya başladı. Adeta tanrının armağanı gibiydi. Kültürel anlamda da kendimizi farklı hissettik. İngiliz olmanın avantajını yaşıyorduk, bizi askere alıp Vietnam'a gönderen yoktu. Bu bir lükstü. Bir lükstü, çünkü o çocuklar gerçekten ızdırıp çekiyordu.

Paul Kanter (Jefferson Airplane): Şafak sökerken çıkabildik. Hani dedeler anlatır ya, "biz okula gitmek için on kilometre yürürdük" diye, tam öyle bir şey. Hiç şikayetçi değildik. Herkes eğleniyordu. Evet, yeterli yiyecek, tuvalet vs. yoktu. Ne gam. Normal bir hippie dozu LSD almıştım. Sahne arkasında yemek için bulabildiklerim bir tabak rokfor peyniri ve 12 adet üzüm. Hiç canlı bir rokfor peyniri gördünüz mü? Rokfor peyniriyle bir nevi sohbet ediyordum, ayaklarım sanki toprağa kök salmıştı. Milim kıpırdamıyordum. Sahne menejerleri, "biraz hareket etmeniz lazım" dediklerinde, "kusura bakmayın" dedim, "mümkünü yok".

Joe Cocker: Helikopterle alana indim ve anında kendimi sahnede buldum. Grup oradaydı, hemen çalmaya başladılar, ben de söylemeye. Sanırım sahneye çıkmaya hazır başka kimse yoktu. O gün canımı sıkan tek şey, sonradan Chris'in (Stainton - klavyeci) söyledikleriydi: Meğer bütün grup asit atmışlar. Bir tek ben ayıktım. Başlangıçta zorlandım. Fakat "A Little Help From My Friends"e gelince açıldım. Basında çıkan şeyler şaşırtıcıydı. Mesela, kalabalığın üzerine bir bomba atılacağı yolunda bir rivayet vardı, güya tek bir hamlede bütün hippilerden kurtulunacaktı. Bu türden bir sürü zırva vardı gazetelerde.

Alvin Lee (Ten Years After): Yağmur bastırınca yedi saat kimse sahneye çıkamadı. Çok saçma bir durumdu. Kimsenin gidecek bir yeri yoktu, herkes oturduğu yerde oturdu ve sırlıklam ıslandı. Sonuçta, gece olunca sahneye çıktık ve ışıkların avantajından yararlandık. "Şimdi çıkamazsınız" demişlerdi, "çarpılırsınız". Çünkü yağmur hâlâ devam ediyordu. "Boşversenize" dedim; "Woodstock'ta elektrik çarparsa milyonlarca plak satarız." Orada kaç kişi olduğunu söylemek mümkün değil. Birkaç metre sonra görüntü bir kafalar denizine dönüşüyor ve ufukta kayboluyordu. Film piyasaya çıktıktan sonra kariyerimiz jet hızı ile yükseldi. 2000 kişilik salonlardan 20 binlik stadyumlara terfi ettik. Fakat, bu sonun başlangıcıydı aslında.

Robbie Robertson (The Band): Woodstock'la ilgili karışık duygular içindeyim. Zira, festivale katılanlar arasında, sadece biz Woodstock'ta yaşıyorduk. Festivalin çok iyi niyetlerle düzenlendiğine kuşku yok. Hakikaten müzik adına ve insanların bir araya gelip kendilerini ifade etmeleri adına düzenlenmişti. Çok uzun zaman hatırlanacak bir olaydı. Woodstock'taki haleti ruhiye çok sihirli bir

şeydi. Biraz ürkütücüydü de... Bir panik çıkarsa... İnsanlar hep birlikte aynı yönde hareket etmeye başlarsa... Böyle çılgın şeyler geçiyordu zihnimden.

Bobby Colomby (Blood Sweat and Tears'ın davulcusu): Woodstock'ta üç as vardı, biri bizdik. Joplin, Jimi ve biz. O zamanlar, çok güçlü bir cazibe merkeziydik ve biz katılmayı kabul edince, Woodstock, müzik endüstrisinin gözünde ciddiyet kazandı. Olayın çapı hakkında bir bilgimiz yoktu, sanıyorum kimsenin yoktu. İki saatlik bir gecikmeyle sahneye çıkmıştık. "Kusura bakmayın, bu gece monitör yok" dediler bize. Ben de "o zaman çalmıyorum" dedim. Bunun üzerine, 500 bin kişiye yönelmesi gereken monitörü getirip kulağımın dibine koydular -ses çıkış ayarını yapmadan. Mikrofonda nefesimi duyabiliyordum. Davula dokununca, vurunca değil, dokununca, "buuummm" ediyordu. Yarım milyon insan da "ahhh" diyordu. "Just One Smile"ı çalmaya başladığımda -bum, çık, bum, bum- kulağımda bir bum patladı ki, sormayın. David (Clayton Thomas, grubun solisti) "harika bir aranjman" dedi. içimden "eyvah" dedim, "kimbilir ne içti!.."

David Crosby (Crosby, Stills, Nash and Young): Christine, kız arkadaşım, çok mutsuzdu, çünkü süslenip püslenip gelmişti ve biz çamur deryasının ortasında bir çadırın içindeydik. Sahneye çıkmaya ödümüz kopuyordu. Cool diye bellediğimiz bütün müzisyenler ampfilikatörlerin arkasında daire olmuş sıralarını bekliyorlardı: Dead, Airplane, Hendrix, Sly, Country Joe... Kimse bizi sahnede görmemişti o güne kadar. Neyse ki iyiydik.

18 Ağustos Pazartesi

John Marcellino (Sha Na Na'nın davulcusu): 18 yaşındaydım. Santana'nın davulcusuyla birlikte, Woodstock'ın en genciydim. Yedinci konserimizdi. 300 dolar ödediler, çekleri karşılıksız çıktı. Filmde yer aldığımız için de birer dolar aldık. Aslında bizi filme koymayacaklardı, fakat o kadar görseldik ki, makaslayamadılar. Bizi sahneye çıkardıklarında pazartesi olmuştu. Şafak sökerken çalmaya başladık, sondan bir önceki konser bizimkiydi, Jimi'den önce...

Woodstock'a vardığımızda yarım milyardı gücümüz

(Seyircilerden biri anlatıyor): Felaket bir tripteydim. Bir sürü insan yardımcı olmaya çalışıyordu ama, nafile. Jimi Hendrix sahneden indiğinde, sahne arkasında bir yerlerdeydim. Burun buruna geldik. "Neyin var senin?" dedi. Hayatımın en bet tribinde olduğumu söyledim. "Dur bir dakika" dedi, "çaresini biliyorum". Islak çarşafa sarınmalıymışım. Fakat, kahretsin, su yoktu. Sonuçta, Jimi benimle saatlerce konuştu, kendime gelene kadar... Brad Collins

Aaron F.: 16 yaşındaydım. Jimi'yle tanışmıştım. Çok cool'du. Kimsenin lafiyla hareket etmememi söylemişti. "Ben Jimi'yim, sen de sensin" demişti.

Allayna Kayne: 16 yaşındaydım, abim Josh'la birlikte gitmiştik. İlk jointimi, ilk biramı orada içtim. Ve ilk defa bir erkekle seviştim, abimin arkadaşı Brian'la. Ve hamile kaldım. Lisedeydim, ama doğurdum. Liseyi bitirdiğim yıl Brian'la evlendik. Dört çocuğumuz var, en büyüğünün adı Jerry, Jerry Garcia'dan ötürü. Woodstock sadece hayatımı değiştirmede, anlamlı kıldı.

Michael Pridemore: Woodstock güzel bir eğlenceydi. O günlerde Vietnam savaşı temel meseleydi, ama o hafta sonunda kendimize izin vermiştik, sadece eğleniyorduk. Polisler ve askerler de bunun farkındaydı, dolayısıyla bize elleşmediler. Zaten Kent State olaylarında ölü vermiştik, Chicago olaylarında da kafamızı gözümüzü yarmışlardı. Kimse yeni bir olay çıksın istemiyordu. Ne biz, ne onlar.

Kathy Poppo: 18 yaşında bir hippiydim ve ilk çocuğuma hamileydim. Woodstock unutulabilir bir şey değil. Ömür boyu kalıcı bir iz bıraktı üzerimde. Neil Young'la şarkı söylemiş, sohbet etmişim. Çok cool bir herifti.

Cecilia: Rochester'den arkadaşımınla birlikte aracımızla geldiğimizde insanların çokluğu bizi hayrete düşürdü. Konser alanından millerce uzakta park edip yürüdük. Yanımızda çok az yiyecek vardı. Hatırladığım en komik şey iki mısır salkımının arasına çömeliş işlemek. Yağmur yağdığına ise heryer

çamur oldu, konser bittiğinde ise eve çok zor dönebildik. Annem "Bir haftadan önce eve dönemeyeceğini düşünmeye başladık" dedi. Çok eğlenceli ve deneim kazandırıcı bir olaydı. Biletleri hala saklıyorum.

Steve Turner: 20 saatlik bir araba yolculuğundan sonra arabayı parkedip 20 mili yayan yürüyerek konser alanına güç bela ulaşabilmiştik. Pazartesi günü Jimi'yi izlerken ancak tarih yazdığımızı farkettim. Konser biletlerimi de kızın birisi isteyince vermiştim, salaklık işte!

C. H. Crowder: Hayatımda ilk defa toplum içinde çırılçıplak soyunmuştum. İnsanın aklını başından alan bir atmosferdi. 69'da 32 yaşındaydım. İki oğlum, üç kızım, 22 torunum var. Hepsini Woodstock ruhuyla yetiştirdim.

Tod Goodman: Konserin yapıldığı tarihte yaşım küçüktü. Oraya daha büyük yaşlarda gitseydim şimdi daha çok şey hatırlıyor olacaktım. Pazartesi günü sabah erken saatlerde Jimi sahneye binlerce kişi yürüyerek konser alanını boşaltırken arkadaşlarımı, elbiselerimi kaybetmişim. İki gün sonra evime ulaşabildiğimde ise üzerimdeki giysiler benim bile değildi!

Henry Dilz (Fotoğrafçı): Pazartesi öğleye doğru Woodstock bir muharebe meydanına benziyordu. Ordular çekilmiş, geriye çamur içinde ıssız bir alan ve gökyüzü kalmıştı. Orada burada dumanlar tütüyordu. Orduların giderken arkada bıraktıkları eşyalar ortalığa saçılmıştı. Her yer çerçöp içindeydi.

Başlangıcın sonu

Ama Hog Farmers hâlâ oradaydı. Woodstock'u temizliyorlardı. Komünlerine dönüşleri başka bir festivaldi. Uçakta asit partisi vardı. Hostesler, Hog Farmers'ın kadın üyeleriyle kıyafet değiştirmeye başlayınca, kaptan pilot, vaziyetin tekin olmadığına hükmetmiş, uçağı otomatik pilota bağlayıp kabinine çekilmişti ki, gözleri yuvalarından fırladı. Dev bir yeşil papağan gökyüzünde kanat çırpıyordu.

[Bu yazı “Roll” Dergisi'nden izinle alınmıştır. Fotoğraflar çeşitli kaynaklardan toplanmıştır.]

Woodstock Anıtı Hakkında [Woodstock sona erdikten sonraki yaşananlar]

Michael Lang ile Woodstock üzerine bir röportaj [Hürriyet, 16.08.2003]

Fotoğraflarla Woodstock

Woodstock Konser Alanı Nerede?

Woodstock' katılan sanatçıların sahneye çıkış sırası

Woodstock 1969'dan alıntılar [İngilizce]

Woodstock 1969 İstatistikleri [İngilizce]

Woodstock 1969 ile ilgili linkler

